

Y.O.i.K.K. ÇALIŞMALARI KAPSAMINDA KIRŞEHİR İLİ ARAZİ ENVANTERİ İÇİN ÇALIŞMA RAPORU

27.01.2004 tarihinde gerek merkez teşkilatları gerekse yerel kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile Y.O.İ.K.K. 4 nolu Teknik Komite faaliyetleri kapsamında KIRŞEHİR ili için envanter çalışmalarına başlanmıştır. Ancak söz konusu toplantı ve çalışmalara sivil toplum kuruluşlarının (YASED, TÜSİAD, TİM) katılmadıkları ancak yerel kurum ve kuruluşların katılımının son derece yoğun olduğu görülmüştür. İlgili toplantı ve çalışmalarda öncelikli çalışma alanları ve sorunlar tespit edilerek çözüm önerileri oluşturulmaya çalışılmıştır.

Başlıca sorunlar ve çözüm önerileri ;

- Yapılan toplantı ve çalışmalar neticesinde haritalar hazırlanırken Ulusal ve yerel bazda bir koordinat birliğinin sağlanamayışı sebebiyle haritalar arasında genel bir uyumsuzluk bulunduğu tespit edilmiştir.
- Kurumlararası veri dolaşımı açısından uyumsuzluk ve koordinasyon eksikliğinin olduğu belirlenmiştir.
- Kurumlarda mevcut olan belge ve dökümanların iletilmesinde birtakım zorlukların bulunduğu belirlenmiş olup bazı kurum ve kuruluşlarca dökümanların ancak ücret karşılığında verilebileceği anlaşılmıştır.
- İlgili kurumlarda bulunan dökümanların güncelleştirilmediği ayrıca dökümanlar arasında uyumsuzluk bulunduğu, özellikle ölçek farklılıklarının olduğu tespit edilmiştir.
- Kurumlarda yeterli teknik donanımın olmaması sebebi ile bilgi aktarımında aksaklıkların bulunduğu merkez ile taşra teşkilatları arasında eşgüdümün olmadığı belirlenmiştir.
- Sit alanları belirlenirken (özellikle doğal sit alanları) bir ilkenin bulunmayışı sebebi ile bazı sorunların yaşandığı bununda zaman kaybına neden olduğu anlaşılmıştır.
- Sadece Fiziki envanterin değil Sosyal envanter çalışmasının yapılarak verilerin değerlendirilmesi gerektiği belirlenmiştir.
- Kentler için ortak bir bilgi bankasının kurulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.
- Kamu Kurum ve Kuruluşları arasındaki çok başlılık ve hiyerarşik kademelenme sistemi ve yetki karmaşasının süreyi uzattığı ve koordine olamayışın temel sebeplerinden biri olduğu vurgulanmıştır.

- Kurum ve kuruluşlar arasında literatürde ortak bir bir dilin bulunmamasından kaynaklanan sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir.

Kırşehir ilinde yapılan çalışmalar ve toplantılar neticesinde yapılacak envanter çalışmasının yatırım ve ilin; gelişimi açısından önemli bir çalışma olduğu vurgulanmış olup;

- Öncelikle kurumlar arasında eksik yada fazla bilgilerin genel tespiti ve değerlendirmesinin yapılarak arazi envanterine veri teşkil edecek bilgilerin yeniden saptanmasının uygun olacağı,
- Kurumlarda mevcut olan arazi kullanım bilgilerinin 1/100.000.ölçekli haritalara işlenerek sentezinin yapılması gerektiği
- Sentez haritalarının hazırlanmasından sonra tespit edilen bölgelerde , daha alt ölçeklerde (1/25.000 ve 1/5000 vb) arazi envanter çalışmasının detaylandırılarak genişletilmesi
- Çalışmalar doğrultusunda arazide kurum temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen örnek yatırım yeri seçimi çalışmalarının yapılması gerektiği,
- Her ilin belirlenecek olan ölçek doğrultusunda kent bilgi bankasının oluşturulması kapsamında kararlar alınmıştır.

Kırşehir ili İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak Bölümünde yer alan önemli bir geçiş sahasıdır. Nevşehir, Aksaray, Kırıkkale, Yozgat ve Ankara ile komşu olan ilin topraklarının genişliği, ülke topraklarının binde 8'i, İç Anadolu Bölgesi topraklarının % 2.9'udur. Denizden 985 m. yüksekliktedir.

İlin toprakları 900-1200m. Yükseklikteki yaylalardan oluşmuştur. Bu yaylalardan orta derecede yarıklar açılarak akarsular akmaktadır. Yayla yüzeyi üzerinden yüksekliği 1700m'e ulaşan dağlar bulunur.İlin kuzeyinde tektonik oluşum sonucu göl sularının çekilmesi ile oluşan Malya ovası bulunur.İlde pek çok irili ufaklı akarsu ve büyüklü küçüklü vadiler mevcuttur.Mucur ilçesinin kuzeyindeki tek doğal göl Seyfe Gölüdür.Ayrıca Hirfanlı,Çoğun, Kesikköprü baraj gölleri ilin potansiyel değerleri arasındadır.

İç Anadolu bölgesinin ortasın yer alan Kırşehir, doğudan batıya, kuzeyden güneye giden karayolu ulaşım ağının üzerinde bulunması dolayısıyla yurdumuzun en kolay ulaşılabilen illeri arasındadır.

Kırşehir'in günümüzdeki ulaşımı karayoluyla yapılmaktadır. En yakın demir yolu 70 km ile Yerköy'dedir. En yakın hava limanı Tuzköy, Nevşehir 60 km kayseri 130 km Ankara Esenboğa havalimanı 200 km mesafededir. Batı bölgeleri doğuya bağlayan önemli karayollarından olan Ankara-Kayseri karayolu ilin içerisinden geçmektedir.

Kırşehir, Kapadokya ve Ihlara Vadisinin giriş kapısı, gelmiş geçmiş medeniyetlerin beşiği, tarihi eserlerin, termal kaynakların, sanat ve kültürün birleştiği bir şehirdir.

Kırşehir'in en eski tarihi Hititlerde başlar. Kırşehir daha sonra Frigler, Pers, Helenistik devir ve Kapadokya Krallığı, Roma ve Bizanslıların egemenlikleri altında kalmıştır. Anadolu kapıları 1071 yılında yapılan Malazgirt Savaşı sonucunda Türklere açılmıştır. Yine bu dönemlerde Kırşehir Orta Çağ Anadolu tarihinde pek çok önemli rol oynamış olan Ahi'liğin merkezi olmuştur. Kırşehir, Osmanlılar yönetimine tam olarak geçişi II.Murat zamanındadır.

M.Ö. 3200 den günümüze kadar çeşitli uygarlıklara sahne olmuş ilin zengin bir kültüre sahip olduğu ve özellikle Türk-İslam dönemlerinde kültür merkezi konumunu taşıdığı görülmüştür. Türk kültürünün Anadolu'ya yayılmasında öncülük eden ilin yetiştirdiği şahsiyetlerin eserleri, adlarına yapılan tarihi eserler bunun belli başlı örneklerini oluşturmakta ayrıca, bu tarihi zenginliği destekleyen Kapadokya Turizm merkezinin giriş kapısında bulunmaktadır.

Bölgedeki Mucur ve İnlimurat köyü yer altı şehirleri ise turizm potansiyeli açısından turizm yatırımları kapsamında önem arz etmektedir.

Ayrıca Cacabey (Medresesi) Cami Ahi Evran Cami ve Türbesi Lala Cami (Lale Cami), Melik Gazi Türbesi , Derefakılı Kiliseleri inanç turizmi açısından değer taşımaktadır.

Seyfe Gölü, Orta Anadolu'da bulunan birkaç tuzlu gölden biridir Kırşehir'in Kuzey doğusunda yer alan göl. Mucur'a 16 km. uzaklıktadır. Yöre, sulak ve yer yer sazlık, bataklık alanlardan oluşmaktadır. Gölün doğusunda, Kıyıya yakın sazlıklardan oluşmuş pek çok adacık vardır. Bu adacıklar ve göl çevresinde, ötücü kuşlar da dahil olmak üzere toplam 187 kuş türünün varlığı mevcuttur. Gök su kuşlarının beslenme, üreme ve konaklama alanı olarak sadece Türkiye'nin değil, dünyanın da önemli sulak alanlarından biridir. Göl ve çevresi 1990 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir.

Kırşehir genelde bağlar, bahçeler ve kavaklıklar içerisinde yeşil bir görünüme sahiptir. Bu doğal güzellikler içinde, halkın piknik yeri olarak değerlendirdiği pek çok alan vardır. Kaman - Çağırkan kasabesindeki Japon bahçesi, suni gölü ve yeşil alanları ile gezilmeye değerdir. Çiçek dağı ormanlık alanı içerisinde piknik yapmaya elverişli alanlar vardır

Hirfanlı Baraj Gölü'nün çevresi yaz mevsiminde piknik yapılabilecek ideal yerlerden biridir. Gerekli yatırım yapıldığı takdirde yelken ve kürek yarışları dahi yapılabilir. Deniz görünümünde olan Hirfanlı Baraj Gölü kıyısında Büyük Oba Plajı vardır. Kaman'a 17km. uzaklıkta olan baraj gölünde aynı zamanda balıkçılık yapılmakta ve çevre köylerin geçim kaynağını oluşturmaktadır. Kırşehir merkeze 27-30 km. uzaklıkta bulunan Yeşilli, Uzunali, Karaduraklı v.s. Büyükoba köylerinin baraj kıyıları doğal kumsallıklardır. Kırşehir merkeze 50km. mesafede olan Toklumen Köyü'nün baraj çevresi doğal kumsallarla doludur. Merkeze 24km. uzaklıkta olan ve Sıdıklı Büyükoba Köyü sınırları içerisinde bulunan Davulağıl

Barajı, temiz suyu ve ince kumu ile çevrenin en güzel plajıdır. Çuğun barajının kumları plaj olmaya oldukça uygundur.

Eski ve volkanik bir jeolojik yapısı olan Kırşehir, kaplıcalar bakımından zengin yörelerden biridir. Terme, Karakurt ve Çiçekdağ yakınlarındaki Bulamaçlı kaplıcaları, deri, kalp, romatizma ve mide rahatsızlıklarına iyi gelmektedir. Yaz aylarında çevre iller yanında yurdun uzak bölgelerinde gelenler de bu kaplıcaları doldurmaktadırlar. İl ayrıca, sağlık suları açısından da zengin sayılır. Ama tesis yetersizliği nedeniyle bunlardan yararlanılamamaktadır.

Kırşehir ilinde merkezde 200 ha. Alanda 212 sanayi parseli. 127 adet tahsis edilmiş. 13 üretimde 8 üretime geçmek üzere hazırdır. Mucur ve. Kamanda 300 ha. Alan olarak düşünülen OSB yerseçimi yapılmış ancak faaliyete geçmemiştir. Kırşehir Organize Sanayi Bölgesi kuruluş çalışmalarını tamamladığı alt yapı çalışmalarının büyük ölçüde bitirildiği görülmüştür.

Bu alanlar yatırımcıya metre karesi beş milyon sekizyüz lira olarak belirlenen imar parseli üzerinden satılmasına rağmen talep olmadığı belirlenmiştir.

Yer altı kaynakları zengin sayılmaz. Başlıca madenleri mermer, tuz, maden kömürü ve flüosittir. Oniks mermerleri meşhurdur. Yılda yaklaşık olarak 2500 ton onyx mermer taşı işlenmektedir

Ekonomik yapısı tarıma dayalı olan ve tarımsal kaynak potansiyeline bağlılık gösteren ilde organik ve ekolojik tarım potansiyelinin mevcut olduğu buna dayalı yan sanayinin geliştirilerek ürün yelpazesinin arttırılması ve tanıtım çalışmalarının geliştirilmesi, yatırımlarında bu doğrultuda yönlendirilmeleri gerekmektedir.

Kışların sert ve uzun geçmesi ve bitki örtüsünün cılız olması sebebiyle havacılık ancak 2. derecede bir geçim kaynağıdır. Koyun, tiftik keçisi, kıl keçisi sığır, ve kümes hayvanı yetiştirilmektedir. Ayrıca ilde deve kuşu üretme çiftlikleri de bulunmaktadır.

Kırşehir'de yapılabilecek yatırımların yer seçiminde öncelikle mevcut O.S.B. alanlarının değerlendirilmesi, yatırımlar konusunda özellikle turizm ve kültür yatırımlarının öncelikli olması gerektiği bunun yanı sıra Kırşehir ilinin konumu nedeni ile Kayseri ve Ankara illerine olan yakınlığının avantaj olması dolayısı ile ayrıca ilde bu konuda yeterli kapasitenin mevcut olduğu gözlemlendiğinden ildeki kent kimliğinin geliştirilmesi amacıyla termal turizm Hirfanlı barajı çevresinde hobi bahçelerinin oluşturulması ve motokros yarışmaların düzenlenmesine yönelik çalışmalar yapılması, mevcut haritalarda da yer alan 30 tane göl ve göletin rekreasyonel amaçlı değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Kentin folklorik özelliklerindeki dikkate alınarak ilin mevcut kültürel birikiminde yer alan ahilik kültürünün sergilenmesine yönelik çalışmalara ve tanıtım faaliyetlerine yer verilmesi, ayrıca eko tarım ürünlerinin desteklenmesine ve tarımsal sanayinin geliştirilmesinde yarar olacağı hususunda karar verilmiştir.

Sonuç olarak Kırşehir ili envanter çalışmasının yeni bir ivme kazanması amacıyla kentin doğal, kültürel, sosyal mirasının daha iyi değerlendirilebilmesi amaçlı kırsal ve kentsel düzeyde bölgenin ekonomik açıdan sektörel bazda gelişimine katkı sağlayacak kent bilgi sisteminin oluşturularak buna ilişkin yasal düzenlemelerin bir an önce gerçekleştirilmesi Bakanlığımızca uygun mütalaa edilmektedir

Ayrıca, Kırşehir ilinde yapılan yer seçimi çalışması rneęi sonucunda; yer seçiminin yerel kurum ve kuruluşlarca bir protokol çerçevesinde yapılabileceği, ancak önem arz eden koruma alanlarında ve çok büyük yatırımlarda merkezi yönetimlerinde katılımının sağlanması yararlı olacağı ve yer seçiminin bir protokol çerçevesinde yapılmasının planlama sürecini kısaltacağı sonucuna varılmıştır.

Neře KAYA
Peyzaj Mimarı

Muhammed ADAK
řube Müdürü

zen ABANOZ
řube Müdürü

Ahmet VURANDEMİR
Genel Müdür Yardımcısı

